

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristolna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nfrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 287.

V Ljubljani, v soboto 13. decembra 1884.

Letnik XII.

Premilostnemu in prevzvišenemu

Gospodu

DR. JAKOBU MISIJI,

novemu knezu in škofu Ljubljanskemu,

14. decembra 1884.

Med ljudstva vsa se razkropite,
Vesoljni svet je vaša last;
Učite jih in jih krstite,
Ker dana Mi je vsa oblast,
Zapoved tako Jezus daja
Učencem, ko v nebó odhaja.

In zemlje čuli so narodi
Poslancev Božjih blagi glas,
Oprani so v presveti vodi,
Prenóvljen zemlje je obraz:
Maliki zginili so stari,
Zdaj prava vera gospodari.

Emono blagovestje sveto
Genadij, Maksim, Flor in Kast
Učijo — delajo uneto,
In Kristusu dobijo v last.
Emona slavna je razdjana:
Iz grobelj dvigne se Ljubljana.

Stoletja minejo; — vladiko
Ljubljana svojega sprejme.
Pastirjem njenim v čast in diko!
Slovelo bode njih ime.
Hren, Gruber, Volf, oj zvezde jasne,
Nikdar spomin vaš ne ugasne.

Uživaj srečne dni med nami,
Premnogo pastiruj nas let!
In enkrat gori nad zvezdami
Krog Sebe zbêri čedo spet.
Na vek ž njo združen v raj u biva,
Ž njo združen večno srečo vživaj!

V njih vrsto stopil si častito,
Podedoval oblast si vso;
Pozdravljamo Te, Knez, očito,
Darujemo se Ti srčno;
Želimo biti, škof naš novi,
Udani, verni Ti sinovi.

Saj uk nebeški boš oznanjal,
Skrivnosti rajske nam delil;
Hudobo, greh od nas odganjal,
Zdravila v srčne rane lil.
Zató udani Te sinovi
Pozdravljamo, vladika novi.

Janez Bilc.

Bodi zahvaljena Mati presveta,
Brez vsega madeža čista spočeta!
Večni je zemlji zato Te odbral,
Da je po Tebi Mesijo ji dal.

In od tehmal neprenehoma bila
Vsemu krščanstvu si mati premila,
Toraj Te vernih mil'joni časté,
Praznikov Tvojih se vsih veselé.

Letos smo zlasti pri nas doživeli
V Čistospočetja osmini veseli
Za vso deželo preslaven nam dan,
S srčno radostjo od vseh praznovan.

Kakor izbrani od same Marije,
Danes došli so nam oče škofije,
Višji pastir in naš škof in naš knez,
Res da, poslani nam prav od nebes. —

Bodi pozdravljen, pastir zaželjeni,
Oče, voditelj, naš knez posvečeni!
En glas je danes v deželi povsod:
Dolgo Te naj nam ohrani Gospod!

Da so nebesa Te res nam odbrale,
Pričajo Tvoje lastnosti prezale,
S kojimi oni je le obdar'van,
Ki od Boga za to službo je zbran.

Dal Ti je mili Bog vsega v polnosti,
Blago srcé, dar visoke modrosti;
Svete gorečnosti ognja si vnet,
Zvezdam učenih prišteva Te svet!

Barčica roki zročena je varni,
V dobi pač hudi in silno vihari;
Pa tud' viharjev nikar se ne boj;
Vsi smo za Tebe, in Bog je s Teboj.

V njega zaupajoč srčno nas pelji
Proti presrečni nebeški deželi,
In nas dovódi vse k Jezusu v raj;
K temu Bog milost vsem skupaj nam daj!

M. F.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. decembra.

Liberalni časniki so danes napovedovali, da bode današnja seja državnega zbora jako živahna, morda celo viharna. Nemir je bil res silno velik, ko se je seja pričela, in človek ni mogel razumeti, kar je zapisnikar izmed došlih pisem in peticij naznanjal. Med tem bila je prošnja českih sladkornic za pomoč. Sila, pravijo, kola lomi, in nezgoda, ki stiska v enaki meri sladkornice nemških in českih posestnikov, omečila je celo trda srca nemško-českimi poslancev, ki so s svojimi slovanskimi rojaki, ktere so prej črtili kakor nekdanji judje sosedne samarijane, pretresali, kako bi se dalo sladkornicam pomagati. Po nasvetu dr. Riegerja prebrala se je dotična peticija, ki jo je pa le malo poslancev poslušalo. Poslanec Haniš izročil je razun tega še neki predlog, da naj se podaljšajo nektera oproščenja davkov, ter je hotel, da naj se reč kar mahoma reši. Pa grof Clam je odgovarjal, da ne gre sklepati o predlogu, ki ga nihče ne pozna, ampak naj se le dovoli, da bode budgetni odsek reč pretresal in poročal, ne da bi bilo treba dotični predlog še le natisniti. Zbornica je temu nasvetu pritrčila in omenjeni predlog precej danes izročila budgetnemu odseku. Preden se je pričel dnevni red, interpeliral je še poslanec Fürnkranz načelnika kazenskega odseka, kaj je s postavo zoper pačenje jedil. Načelnik, dvorni svetovalec Lienbacher, je odgovoril, da je bil od odseka on izvoljen za poročevalca in da je izdelal načrt dotične postave, ktero bo odsek po novem letu vzel v obravnavo in kakor upa, še v letošnjem zborovanji tudi dovršil.

Ura je kazala že polu ene popoldne, ko se je pričel reševati dnevni red. Postava o sodnijski praksi in disciplinarni ravnavi pri pravnih praktikantih, pa postava, ki vladi dovoljuje pobiranje davkov v prvem četrtletju prihodnjega leta, ste bile sprejeti v tretjem branji, potem pa je pričel poslanec Neuwirth vtemeljevati svoj predlog, da naj se preiskuje pravica dana „Länderbanki“, da sme delati železnico iz Št. Polita v Tuln. Hudo prijemlje kupčijskega ministra in vlado, kateri očita, da je dala omenjeni banki pravice, ki so v nasprotju s postavo o krajnih železnicah. Govoril je tako strastno in debelo, da je prav malo manjkalo, da ne bi bil ministrom prideval najhujših priimkov.

Minister Pino odgovoril je ob kratkem, da danes pač ne more zavračati raznih očitaj in napadov na osebo svojo in ministerstvo, da mora pa odločno odbijati napolcevanja, kakor da bi bil on ali drugi ministri zlorabili svojo moč in škodovali koristi državni. Predlog Neuwirthov izročil se je potem železničnemu odseku v pretres.

Za njim je Magg vtemeljeval svoj predlog, da naj se Kaminskega zadeva preiskuje strogeje in naj dotični odsek zahteva od vlade še pisma, katerih so omenjali nedavno raznoteri časniki.

Za njim se je oglasil poljski poslanec Ma-dejski, ki je rekel, da bodo Poljaki tudi za ta predlog glasovali, ker želé, da bi se popolnoma pojasnila ta reč. Zavaruje se pa proti temu, kakor da bi se iz tega glasovanja sklepalo, kakor da se čutijo krivé. Oni želé pojasnila in nečejo izreči nobene ob-sodbe, dokler niso prepričani od krivice obdolženih. Maggov predlog bil je sprejet, potem pa je predsednik dr. Smolka naznanil, da mu je poslanec Oborski izročil nekaj pisem, ki pojasnujejo to za-devo, in ktere bo toraj izročil odseku, ki je izvoljen za preiskavo zadeve Kaminske. Ob polu treh popoldne g. predsednik sejo sklene in prihodnjo sejo napové za ponedeljek 15. t. m.

Uboštvo in liberalizem.

Z zanimanjem sem čital članek z naslovom „Ubožni zaklad“, ki se vam je poslal z Dolenjskega. Naj se še meni dovoli prostor, ker ta zadeva nima samo takega pomena kakor vsakdanje novice, ampak je principijelne važnosti.

S krvavečim srcem sem prošli mesec sestavljal „izkaz“ o premoženju našega župnega ubožnega zaklada ter odposlal okrajnemu glavarstvu. Kmalo bi bil besedo „izkaz“ prečrtal ter zapisal: „testament“. Kakor drugod, je tudi pri nas glavni del iz zapuščine duhovske, zategadel sem pristavil, da bi bil vnebovpijoč greh, ko bi se to, kar je župnik, moj nekdanji prednik zapustil, zdaj odvezlo župni-

kovemu oskrbništvu. Tudi župan je rekel, da vstanovljenega ubožnega premoženja ne prevzame. Ali kaj se če, postava je tukaj, in oba, župan in jaz se ji bova morala vpogniti. Iz tega razvidite, da je ta postava neizrečeno svobodomiselná, in kaj bi ne bila, saj so jo skovali patentirani liberalci.

Zakaj so jo skovali? Zato, ker hočejo doslednji biti. „Tolerantni“ liberalci se morajo ravnati po vodilu: „škodovati katoliški cerkvi“; to je pogoj njih obstanka. So li res naši liberalci tako hudobni, za božjo voljo, saj nekteri vsako nedeljo v cerkev pridejo? O kaj še, nekteri niso hudobni — ampak nespametni in nepremišljeni, kolikor more človek le biti, ker ne mislijo na nasledke, ker jim sploh misliti ni treba, kajti to delo opravljajo za nje njih priljubljeni liberalni časniki. Ker v njih časnikih nikjer naravnost ne stoji: „krščanstvo se mora zatirati“, zato jim kaj tacega niti v sanjah ne pride na misel. Njih časniki le pravijo, da se mora omejiti premogočni vpliv katoliškega duhovenstva, ki se v vse reči hoče vtikati. N. pr., kaj je treba, da bi duhovni premoženje oskrbovali; če imajo opravke s takimi posvetnimi rečmi, potem pa svoje svete dolžnosti zanemarjajo. Take reči verjame liberalci, če je tudi tako grozno učen kakor državni ali deželni poslanec, kakor bi z žebjem pribil. Ker pa velja, ali je saj do najnovejšega časa veljalo za „bon ton“ in oliko premlevati liberalne fraze, kdo bi tedaj ne hotel biti olikan, če je to tako dober kup! Ko bi bili pri nas tako daleč, kakor so v Belgiji ali na Francoskem, bi se na take fraze ne dal noben gimpelj vjeti. Kolovodje dobro vedó, da je Avstrija še krščanska, zato se glasi njih „recept“, liberalna zdravila se morajo dajati le na sladkorovi vodi, ker drugač bi se katoličanom pregrenka zdela in bi jih ne hotli piti; treba je prav rahlo prijemati za strune, kajti, ko bi se na nje udarilo, bi se utegnil marsikdo, ki kaže za liberalizem dober talent, splašiti in pobegniti.

Pri nas, če se prav spominjam, se pa pri kovanji omenjene postave še to ni posebno povdarjalo, da se mora duhovski vpliv omejiti, ker reklo se je, duhoven bo tudi potlej vplival, saj bo imel pri občinskih sejah v tej zadevi odločilen glas. Govorilo se je le bolj: občine so zdaj samostojne, imajo pa toliko stroškov za preskrbovanje revežev, da jih ne morejo zmagovati, tedaj dajmo jim oni denar, ki je že tako revežem odmenjen; saj so tudi drugod tako storili. S tem se je filister popolno prepričal in moral se je čuditi, ako je slišal kako ugovarjanje. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. decembra.

Notranje dežele.

Tržaški mestni odbor je toraj zavrgel peticijo, ktero je blizo 1500 slovenskih očetov podpisalo, da bi se jim vstanovila slovenska ljudska šola. Znamenito je dotično vtemeljevanje, na podlagi kterega se je odbor izrekel, da naj se mimo te peticije prestopi na dnevni red. Dr. Venezian imenuje se slavni mestni oča Tržaški, ki je odbitev peticije vtemeljevajoč rekel, da je v Tržaški okolici že tako zadosti slovenskih ljudskih šol, kajti gotovo so zadosti gosto nastavljene, ako se vstanovi na vsake 4 kilometre po ena ljudska šola. Od Trsta pa ni nikamor 4 kilometre do prve slovenske ljudske šole, toraj je vstanovitev take v Trstu samem popolnoma odveč in naj odpade. Ali ste slišali? Kaj pa, če bo državni zbor ob priliki razprave o Tržaški peticiji za vstanovo laške univerze ondi vzel kilometer v roko in začel meriti, rekoč: Od Gradca in Zagreba, dalje od Benetek in drugih laških mest, kamor se Tržačani že tako rajše ozirajo, kakor pa čez skalni kras v notranjo Avstrijo, do Trsta tudi ni še toliko kilometrov, ki bi bili v pravem razmerju z onimi v Tržaškem mestnem zboru za merodajno jednoto gledé vstanove ljudskih šol določenimi, da bi se morala v Trstu laška univerza napraviti. To je toraj odveč in treba je ni. Hajdimi na dnevni red! To je ena! Druga nam pa služi za dober izgled posebno v Ljubljani. Tudi tukaj zavrgel je mestni odbor nemško peticijo podpisano od 214 Nemcev, o kterih se pa še po vsi pravici dvomiti sme, ali so tudi res Nemci ali pa le samo zagrizeni renegatje. Razmera med obema peticijama je 1: 7. Sedemkrat toliko podprta slovenska prošnja za šolo, kjer ni še nikake slovenske ljudske šole, se je zavrgla in sedemkrat manja pa, kjer je že več nemških šol, mora se pa rešiti ugodno, t. j. magistrat Ljubljanski je prisiljen napraviti našim peterim Nemcem lastno šolo. To je toraj ravnopravnost v Trstu — v Ljubljani. Nemeč in Lah vse mora doseči, kar mu drago, Slovenec pa se upogibaj po-

vsod. Sicer naj si pa zopet vice versa Tržaški Slovenci za vzor vzamejo Čehé, kteri so s pritožbo v prav enakih razmerah in okolščinah na Dunaji dosegli česko šolo, kakor tudi po več drugih krajih po Moravskem. Današnja vlada pravi, da ji je na enakopravnosti vse ležeče, vi Tržačani se pa pritožite na Dunaj, da vidimo če bo res!

Vojni odbor v državnem zboru sprejel je postavo o vojaškem naboru nespremenjeno in je pri tej priložnosti minister deželne brambe fmlt. grof Welsersheimb rekel, da so naborne razmere pri novačenju v obče vedno ugodnejše in da, ako bode tudi v bodočnosti tako ostale, se bode kmalo nabiranje novincev iz četrtega razreda popolnoma opustilo, kar bi bilo čisto prav. Vsak nam bo pritrčil, kako težavno in kako mučno da je za mladenca čakati do četrtega razreda, t. j., do 24. leta, ki si želi vstanoviti lastno gospodarstvo ali se poprijeti kakega obrta, preden še le za trdno izvé, ali bo vojak ali ne, kdor je to sam poskusil. Recimo, da si mladenec v dobri nadi, da ne bo vojak, ker so ga v drugem in morda tudi že v tretjem razredu za negodnega spoznali, napravi lastno kupčijo ali pa lastno trgovino. Kar ga v četrtem razredu vzamejo in vse mora pustiti in iti. Je že res, da se iz tega razreda večinoma pobirajo v neaktivno brambo, pri kateri gré vsak brambovec, le svojih 8 tednov oziroma pozneje le za 4 tedne na vaje vsako leto. Ravno tako se mu pa lahko primeri, da, posebno če je razumen, ga pridržé na tri leta, ker si hočejo dobiti rabljivega podčastnika. Temu se očitno škoda godi in revež si nikakor ne more pomagati. Zato bi bilo pač prav, ko bi vsakdo, kogar veže dolžnost novačenja, že po dokončanem tretjem razredu za gotovo vedel, kako in kaj, ter bi si potem vredil bodoče življenje. Sicer pa tudi za državo ni ravno neogibno potrebno, da bi si morala svojih bodočih Radeckijev še po četrtem razredu iskati. Kajti, kdor se v treh letih ni toliko popravil, da bi bil vsaj dober prostak, iz tega tudi v četrtem letu ne bodo brambovskega dragonca dobili.

Na Dunaji so se že zopet *nemški velikošolci* odlikovali po prav hribovski surovosti, brez primere. V medicinskem oddelku imelo je podporno društvo volitve. Pri tistih so nemški antisemiti pričeli boj, ki se je prav kmalo v fantovski pretep spremenil. Udrihali so s palicami drug po drugem; žal, da so nekteri po dandanes tolikanj priljubljenem nožu segli in se se suvati jeli. Dva velikošolca sta obležala v svoji krvi, z ranami obdana, kakor bi ju bili razbojniki, ne pa lastni tovariši tako obdelali. Vsled tega naučno ministerstvo zahteva od ondašnjih šolskih oblastnij, da naj za krivce pozvedó, da se bodo prav občutljivo kaznovali drugim v strah.

Vnanje države.

Kitajsko brodovje razpelo je jadra, da odrine proti Formozi, kjer misli Francoze naklestiti in jim glavni kitajski otok iz rok izpuliti. Da bode pa stvar tolikanj bolj gotova, stopilo je 24 nemških pomorskih častnikov v mornarico. Le-ti so napravili pogodbo s kitajsko vlado, da ona za vsakega teh 24 Nemcev v slučaju njegove smrti plača njegovim sorodnikom po 4000 tajelov = 260.000 mark ali pa blizo 130.000 gld. av. v. Da tudi teh 24 švabov ne bo čudežev delalo v kitajskem morji, mislim, da nam bo vsakdo rad verjel.

Izvirni dopisi.

Zagorje poleg Save, 12. dec. Zeló smo se veselili Zagorjani osebno videti novega knezoškofa, o kterem si dragi „Slovenec“ že toliko lepega poročal. Zatoraj smo sklenili, da ga hočemo s šolsko mladino vred na tukajšnjem kolodvoru pozdraviti. Vodstvo domače in rudniške šole bilo je s tem predlogom takoj zadovoljno, zlasti, ker je bil ravno četrtek — za šolarje prosti dan. O poludvanajstih smo že stali zbrani z mladino obeh učilnic s šolskima zastavama in cerkveno ob železničnem tiru ter željno pričakovali poštnega vlaka. Ker se pa tukaj le za minuto časa ustavi, prosil je č. g. župnik brzojavno mil. knezoškofa, da bi blagovoljili ta trenutek porabiti in izstopiti toliko, da jih v imenu faranov in šolske mladeži pozdravi na prvi kranjski postaji. Prijazni gg. uradniki tukajšne postaje so nam pa tudi blage volje prepustili ves prostor pred kolodvorom, kterega smo s šolarji zavzeli. Mrzla burja je sicer brila po Savski dolini nasproti, pa vendar se niso otroci prav nič pritoževali nad mrazom, marveč hrepeneč pričakovali zaželjenega trenutka. Ni se še do dobrega ustavil vlak, že se odpró vrata in mil. g. knezoškof izstopijo prijazno iz voza ter hité k g. župniku, ki jih v kratkem slovenskem nagovoru pozdravi, želeč jim, da bi dolgo in vspešno delovali za časni in večni blagor svojih ovčic. Mil. knezoškof se na to prav lepo zahvalijo v gladki slovenščini. Na to pristopite k njim dve belo oblečeni deklici ter jim podaste vsaka šopek svežih cvetic, ena s slo-

venskimi nagovorom v imenu tukajšne domače šolske mladeži, druga z nemškimi, v imenu rudniške. Vidno ginjeni so blagovolili sprejeti ta znak otročje vdanosti, vstopili zopet v voz, ter nam milostno podelili blagoslov. Še bi bili radi gledali njih prijazni obraz, toda „lukamatija“ je moral odriniti in le krepki „živio“ zaklicali smo jim v slovo. Na vse pričujoče pa je napravila prijaznost mil. knezoškofa najboljši vtis. Prav iz srea jim kličemo: na mnoga leta!

Na praznik M. B. čistega spočetja smo ustanovili tudi bratovščino sv. rožnega venca. Slavnostni govor imel je č. g. administrator Št. Lampreški, K. Cemè, ki je navzočemu ljudstvu lepo in ganljivo razložil namen in obilne koristi omenjene bratovščine. Naj bi le tudi res obrodila obilnega sadu!

H koncu, gosp. vrednik, še par vrstic. Ko sem prečital sobotno številko „Ljublj. Lista“ in videl, koliko preglavic dela njegovemu vredniku znani sklep mestnega zbora Ljubljanskega zaradi nemške šole, mislil sem si: Zakaj vaši pravi in talmi - nemci ne ravna tako, kakor tukajšni rudniški nemci in nemčurji. Pri nas imamo namreč tudi dve stranki: narodno in nemško-liberalno. Pri zadnjih občinskih volitvah se je vsled mehanično-amerikanskega ravnanja (da se poslužujem besed gospoda, ki je volitve vodil), nasprotni stranki posrečilo, dobiti večino in tudi nemško-liberalnega župana. Mislili so toraj gospodje, da bodo sedaj dosegli „kar jim drago“, — seveda na stroške občine. Med drugim so pri eni seji tudi predlagali, naj se tukaj napravi brzajavna postaja, (ki je pa ravno tako potrebna, kakor nemška šola v Ljubljani!). Za napravo in vzdrževanje naj daje občina dve tretjini, rudniška družba pa eno. Ker so pa možje domačini, vendar še pravi čas spoznali, da tega treba ni, ker imamo na 20 minut oddaljeni železniški postaji tudi brzajav — in bi ta naprava že tako obožanim srenjčanom še bolj žepe praznila — so se temu nasvetu uprli in ga zavrgli. Kaj stori na to nasprotna stranka? Mi smo mi, si mislijo njeni zastopniki, in telegraf moramo imeti — in dobili so ga. Le vzdržavati mora ga družba sama. Prav tako!

To je toraj faktum, ki naj služi v posnemo toliko številnim (?) nemeem Ljubljanskim. Če hočejo po vsi sili imeti svojo nemško šolo, naj si jo sezidajo, naj vzdržujejo učitelje („kapitala“ jim itak manjka) — in ustrezno bode mestni blagajnici, mestnim očetom, „Ljubljanskemu Listu“ — in njim menda tudi. Pa brez zamere!

Od Zidanega mosta, 12. decembra. (Sprejem mil. g. kneza in škofa Ljubljanskega.) Poštni vlak imel je nekoliko zamude. Kar čez nekaj časa po 11. uri dopoldne zbranim duhovnikom in drugemu občinstvu strel možnarjev z desne strani Save naznani, da vlak prihaja ter ž njim mil. g. knezoškof Jakob. Vse občinstvo, posebno duhovščina pazljivo gleda, v katerem vozu so novi višji Pastir. Kmalo se prikažejo. Preč. g. kapitularni vikar, dr. H. Pavker jim z g. kanonikom Zamejcom nasproti gredó. Prezvzišeni gospod gredó v to prirejeno sobo restavratorskega poslopja, kjer jih preč. g. vikar v ginljivem nemškem in slovenskem govoru pozdravijo povdarjaje, da smo srečnega dne že komaj čakali in da naj bodo prepričani, da smo jih vsi veseli duhovniki in ljudstvo, ter jim bomo popolnoma vdani. Potem zakličejo vsi pričujoči trikrat: „Živio!“

Mil. g. knezoškofu videlo se je na obrazu, da so ginjeni prvega pozdrava na svojo novo višjo pastirsko službo. Njihov nemški in slovenski odgovor bil je prisrčen. Zagotovljali so nas zbrane duhovnike in nekatere vmes prišle gospode svetnega stanu, da pridejo v Ljubljano kot odkritosrčen prijatelj vsakemu z nado, da bodo od gg. duhovnih pastirjev in znano vernega kranjskega ljudstva pomoč in podporo v molitvi dobivali. Potem so se še razgovarjali z enimi in drugimi. Poklonili so se jim še posebej preč. g. dekan Polak, častni kanonik v Leskovcu.

Ko čas odhoda pride, jih vsi spremijo zopet do voza; eni ostaneje z Nižje-Dolenjskega, drugi se ž njimi odpeljejo; na postajah proti Ljubljani pa tudi izstopljajo na svoj dom.

Posebno lepo je bilo videti praznično oblečene otroke z duhovnikom v Zagorji. (Gl. dopis. Vredn.) Enako so bili otroci nastavljeni v Kresnicah in Lazih z duhovniki. Vse to kaže, da pri Slovencih vé prečast. duhovščina in verno ljudstvo, kaj je svojemu škofu dolžno. Premil. knezoškof so se pa tudi povsod prikupili s svojim prijaznim dobroželjnim obnašanjem. Bog nam jih ohrani še mnogo let.

M.

Iz Bohinske Bistrice, 12. dec. V ponedeljek, 8. dec., sta dva neznanca lopova v Driselbachu na Tominskem med deseto mašo pri neki hiši priletno ženico zvezala in ji s smrtjo pretela, ako ne pokaže denarja, in res jima pové in tako sta odnesla blizo 200 gold., se preoblekla v kmečko obleko, ki sta jo tudi vzela in se podala čez Bačo v Bohinj. Tu sta najela voznika, se peljala v Lesce, misleč, hajdi po železnici in potem sva prosta, a za časa se je stvar zvezdla in naša vrla žandarja gg. Fabijančič in Reich jo hitro z vozom vbereta za lopovi in ju res še dojeta v Lescah, preden sta se odpeljala. Vsa čast g. stražmeštru Fabijančiču za tako povoljni uspeh. Kdo sta, bode preiskava pokazala, sedaj sta na hladnem kraju, da premišljujeta svoj zločin.

Od Vojnika, meseca decembra. Nebodigatreba nemški „Schulverein“ bi na vsaki način rad v Škofljivasi videl zavod, v katerem bi se slovenski otroci „vzrejevali“ za duševne tepce pa narodne Judaže. — Že precej časa se govori in piše o zidanju nove šole v imenovanem kraju. In ni še temu dolgo, ko so imeli voliti krajnoškolski svet. Toda pri tem je Celjskim „Schulvereinovecem“ spodletelo, vzlasti, ker je v načelnika bil izbran mož, ki mu ni volja plešati, kakor bi mu mestni „prijatelji“ godli.

Celjani so potem svojo srčno željo baje vzpremenili tako, da so sklenili, okolico Celjsko osrečiti s freimaursko ponemčevalnico.

Obžalujemo, da je zaupanja vreden mož vsled slabega zdravja odložil častno mesto načelnitva. Volitev nove „glave“ bila je razpisana. Z veseljem moramo poročati, da je odstopivši značajnik dobil vrlega naslednika v osebi mladega gospodarja Kožuharja.

Domače novice.

(Mil. knezu in škofu) poklonil se je danes stolni kapitelj z duhovščino Ljubljansko. Gosp. kapiteljski vikar dr. Pauker nagovoril je kneza in škofa in jim izrazil radost duhovščine, da je po dolgem izpraznenji naša škofija dobila višjega pastirja. Duhovščina si bode prizadevala s pokorščino, katero mu je dolžna in z molitvijo, zlasti pri sv. maši, olajševati breme, ki ga je prevzel, ter se škofu priporoča v njihovo milost. Knez in škof so odgovorili, da je bila škofija res dolgo prazna, da so pa prepričani, da je bilo vodstvo njeno v dobrih rokah. Tudi so duhovščini priporočali v prvi vrsti gledati na to, kar je najpotrebnejši, da sebi izročene zveličajo. Gospod kapiteljski vikar predstavil jim je potem posamezne duhovne, in škof so imeli za vsakega primeren nagovor. Katehetom so priporočali vestno odgojo mladine, semeniškim gg. vodnikom in profesorjem izrejo mlade duhovščine itd. Vsi so bili navdušeni od preprijaznega sprejema, in so šli s prepričanjem iz škofijske palače, da je naša škofija dobila izvrstnega višjega pastirja.

(Čitalnični pevci) bodo zvečer ob 9. uri mil. knezu in škofu pod oknom zapeli nekoliko pesmi v pozdrav.

(Novi šolski nadzornik.) Telegram z Dunaja nam poroča, da današnja „Wiener Zeitung“ naznana imenovanje gimnazijskega vodje J. Smoleja za šolskega nadzornika na Kranjskem. Gimnazijski vodja v Ljubljani postal je namesto njega profesor Šuman, do sedaj na akademski gimnaziji na Dunaji.

(Z naglo smrtjo) umrl je včeraj popoldne ob 4. uri imenitni kranjski akadem. slikar Janez Wolf recte Peier v 59. letu svoje starosti. Prepeljati se je hotel iz Kolodvorskih ulic v deželno bolnico a je potoma v kočiji umrl. V njem zgubi kranjska umetnija v slikarijah posebno v cerkvenih strokah velikana tega stoletja — ker je bil rajni v nekterih vzorih skoraj nedosegljiv med sovrstniki tega stoletja. Zapusti ženo in eno na Hrvaškem omoženo hčerko. Naj v miru počiva!

(Seja mestnega odbora) bila je sinoči ob napovedani uri. Podžupan Petričič povabil je mestne odbornike, da se vdeležé jutri slavnosti intronizacije. Dalje se je vzelo na znanje poročilo o pregledu mestnih blagajnic in dnevnih knjig. Sklepali so tudi o napravi zelenih zasad okoli stopnic pred frančiškani in se je sprejel nasvet dr. Tavčarja, da naj se popred o tej napravi predloči proračun. Ravno tako so sklenili postaviti ondi kje v bližnji pisovar; za napravo velikega pisovarja v Lattermanovem drevoredu naj pa stavbeni odsek popred predloži proračune stroškov.

(Vabilo k občenemu zboru narodne čitalnice v Rudolfovem), kateri se ima vršiti v nedeljo 21. dec. 1884 ob 2. uri popoldne v prostorih „Narodnega doma“. Program: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo o dohodkih in stroških čitalnice in odbora za gradnjo „Narodnega doma“. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev preglednikov računa. 5. Premembe pravil, posebno v to svrhu, da se občeni zbor čitalnice izreče za to, da sme čitalnica akcijskemu društvu za dozidanje „Narodnega doma“ v Rudolfovem kot soakcijonar pristopiti. 6. Razni nasveti članov, kateri se morajo po pravilih odboru osem dni pred zborom naznaniti.

Rudolfovo, 6. decembra 1884.

Odbor narodne čitalnice.

(Odvetniško pisarno) odprl je v Celji narodnjak g. dr. Ludovik Filipič. Štajarcem, ki so marsikje ošabnosti nemških advokatov in notarjev izročeni, bi še v marsikakem mestu želeli nastanovljenje narodnih odvetniških moči, da bi se našim rojakom ne godile reči, kakor smo jo pred nekako tremi meseci zabilježili iz Ptuj, kjer so v neki taki pisarni rekli slovenskemu kmetu zahtevajočemu slovensko ženitvanjsko pismo, da mu le nemškega napravijo, ako je zadovoljen, ker slovenskih ne delajo. Kakor znano, je kmet prijel za klobuk in šel drugam, kjer so mu radi postregli.

(Gosp. Rak), leta 1867 v deželni zbor štajarski kakor slovenski poslanec izvoljen, je v Velenji umrl. Nagrobnico mu je govoril preč. g. profesor-župnik, dr. Lipold. Naš poročevalec pravi, da so pokojnika v času „nemškega“ gibanja vjeli žalibog v „Schulvereinsko“ mrežo.

(Pravda Ljubljanskih anarhistov v Celovci) je dognana in izid znan. Pritožba državnega pravdnika ima le bolj formalen, kakor pa dejansk pomen in stvar bo dognana. Nadjamo se, da bodo mladi in nepremišljeni vrtoglavci, ki so v svoji velikanski nespameti svet hotli prestrojiti, spoznali, da oni niso za to stvarjeni. Pomilovati mora jih pač vsakdo zaslepljene reve, da so se tako vsedli na limance Mostu in Peukertu, kterima se v inostranstvu vsled malomarnosti ondašnje državne oblasti dobro godi, žrtve njihove pa po Avstrije za strmoglave nazore življenje in zdravje po ječah pušajo. Čuditi se je pa predrznosti teh ljudi, kateri vendar dovršene olike niso imeli, kakor se je pri porotni obravnavi natanko pokazalo, in so pri vsem tem še mislili svet preosnovati, in drugačne države ustanoviti! Nadjati se je, da bode šola, ki so jo sedaj dovršili, boljša od vseh dosedanjih in bode svoj dober sad rodila.

(Velik požar) bil je v četrtek v Jaski na Hrvaskem. Pogorelo je veliko poslopij in se škoda ceni na 30.000 gold. Ogenj nastal je po zlivolji hudobnega človeka, ki je iz golega maščevanja zapalil krov nad glavo svojemu nasprotniku. Daljši dopis prinesemo prihodnjič.

Ljubljanski anarhisti pred sodnijo.

Cel teden trajala je pravda v Celovcu pred porotniki proti petim zatožencem iz Ljubljane, ki se morali zagovarjati, kakor smo že omenili, zaradi hudodelstva kalenja javnega miru, zaradi hudodelstva veleizdaje in razžalenja veličanstva. Deloma preslepljeni in po brezvestnih agitatorjih zapeljani nesrečni fantasti, kterim je c. kr. Ljubljansko državno pravdnitvo napravilo tožbo zaradi omenjenih hudodelstev so: 1. krojač Franc Železnikar, 40 let star, katoliške vere in samec; 2. čevljar Ferdinand Tuma, 41 let star, katoliške vere, oženjen; 3. krojač in gostilničar Franc Šturm, 33 let star, katoliške vere, oženjen; 4. Edvard Kriegl, 26 let star, katoliške vere, samec in knjigovezec, in 5. Franc Dhū, 27 let star, katoličan, samec, čevljarski pomagač v Ljubljani. Zaprti so bili od meseca aprila oziroma junija do sedaj. Znamenite so posamične drobtine iz njihovega prejšnjega življenja.

Tako pripoveduje krojač Železnikar, da, ko se je leta 1859 izučil, je šel na ptuje v Gradec, na Dunaj in po drugih mestih, kjer je po Avstriji popotoval do leta 1869. Tedaj prišel je pa zopet v Ljubljano. Od tukaj odpotoval je v Švico in na Francosko v Montluçon, Lyon in Pariz, kjer je ostal med nemško-francosko vojsko in pozneje ob času komune. Jezikov je zmožen: slovenskega, nemškega, laščine in francosčine.

Čevljar Tuma pripoveduje, da se ni zamogel do višje omike vspeti, ker ga je bolezen zadržavala; govori pa vendar le nemški, slovenski in česki.

Knjigovez Kriegl je še vojak in v rezervi 2. genijskega polka. Delal je že na Tirolskem, Šta-

jarskem, Koroškem in na Primorju. Naposled v Ljubljani.

Čevljar Dhü je ogerski podanik; v Gradcu se je še le v poznejših letih pisati in brati naučil.

Iz vsega je toraj razvidno, s kakimi ljudmi gledé znanstvene izobrazbenosti njihove, hočejo anarhisti sedanji svet podreti in na njihovih razvalinah novega njim in njihovim prismojenim nazorom prikladnega postaviti.

Železnikar, Tuma, Šturm in Kriegl so zatoženi, da so po svojih govorih v Ljubljanskem delavskem izobraževalnem društvu skušali mnenje razširiti, da se za delavca dandanes po postavnem potu ne dá nič doseči; le prevrat, polni prevrat vsega sedaj obstoječega zamore jim pomagati. Zarad tega je dolžnost vsakega delavca, anarhiste po svoji moči podpirati. Vrh tega sta Železnikar in Tuma razširjala tiskan oklic „Ein Mahnruf an das Volk“ in meseca marca 1881, kadar se je raznesla vest o umoru ruskega cara, tisti umor odobraval. Franc Dhü se je vdeležil zlodejstva veleizdaje po razširjani tiskovine „An das arbeitende Volk“.

Dalje zatožba pripoveduje o razvoju anarhizma v Ljubljani. Do leta 1871 med Ljubljanskimi delavci ni bilo še nobenega pojma o anarhizmu. Tedaj pa je priromal semkaj vodja sedanjih anarhistov, glasoviti Most, ki jim je po svojem odhodu zapustil stalen spominek, svoj časnik namreč „Die Freiheit“. Le-ta in pozneje pa Peukertova „Die Zukunft“ ste Ljubljanskim delavcem popolnoma možgane osmodili in zmedli in taisti jeli so se pečati z zmedenimi idejami anarhizma. Vseph je bil devet let pozneje, leta 1882 namreč že tolišen, da, ko je tistega leta prišel semkaj anarhist in prevratni apostelj Jakob Waitz, se mu je delavsko društvo pod vodstvom Železnikarja, Šturma in Tuma že izreklo za Peukertov program, ki ima svoje glavno načelo v tem, da bogatine mori in jim denar pobira. Ljubljanski delavci postali so toraj od tedaj nehoté in nevedé prijatelji tolovajev. Da so Peukertovi prijatelji njegov program na Dunaji in drugod res tako izvrševali, dokazal je umor čevljarja Merstallingerja, kterega je Peukert sam odobraval. Krojaški pomočnik Ludovik Zadnik je tudi imenitna oseba v tej pravdi, ki se ravno sedaj v Celovci mota in ga moramo na tem mestu natančneje omeniti. Le-ta Zadnik si je lansko leto prizadeval, da bi se v delavskem izobraževalnem društvu vpeljala časnika zmernejih socijaldemokratov „Wahrheit“ in pa „Volksfreund“, pa so mu neki Železnikar, Tuma, Šturm in Kriegl na vso moč oporekali da ne, in tako je društvo z velikanskimi kopraki drlo dalje najbolj zagriženim anarhistom v naročje. Imenovani so tudi odobrivali razne od anarhistov doprinešene umore političnih svojih nasprotnikov. Franca Dhü-ja tožijo, da je s prevratnimi tiskovinami skoraj da kupčijo vganjal.

Ko se je po navadni vpeljavi pričelo zaslišanje prič, nastopita prič Justin in Dekval; zatoženci razun Železnikarja vsi odstopijo. Železnikar pravi, da je nedolžen, popolnoma nedolžen in da ni nikdar kaj takega niti govoril, česar ga dolže in niti tiskovin razširjal. Res je, da je bilo v društvu mnogo prepira, toda za politiko se pa taisto ni ravno mnogo brigalo. On ni bil nikdar v odboru, in se toraj tudi v časnike ni zamogel vtikati, ki so se ondi naročali. Razmere med njim in Tumo nastale so še le prijazne vsled tega, ker sta oba člana delavskega društva. Dalje pravi Železnikar, da on ni nikdar trosil in razširjal prevratnih tiskovin, da, še v rokah jih ni nikdar imel. Waitza je videl samo enkrat in bi ga vsled tega sedaj pač nič več ne spoznal. Da so ga pa tako prijazno sprejeli, Waitza namreč, ni prav nič čudnega, kajti to je navada med obrtniki, da vsakega ptujega delavca prijazno sprejmejo. Sploh je on še le pozneje zvedel, da je Waitz anarhist in da je bil pri anarhističnem kongresu v Langenzersdorfu. Tudi je gola laž, da bi on pri Schneidovem banketu na zdravico našega cesarja ne bil hotel piti, rekoč: „da ne pije na zdravje takega zatiralca“, da, še prav krepko ga je srknil. Resnica pa je, da je podpisal v Parizu neko pisanje, in to iz nevednosti, ker ni bil še zadosti zmožen francoščine. Rudečkarskih bojov v Lyonu in Parizu se ni vdeležil; da pa še sedaj večkrat rabi izraz „Vive la republique!“ naj se mu nikari ne zameri, ker se ga je ravno vsled večletnega bivanja na Francoskem privadil. Gledé izraza in odobravanja umora ruskega cara pravi Železnikar, da je le rekel: „Kakor se po časnikih bere, je bil to največi tiran, kar jih je sploh!“ Nikdar pa ni pristavljaj, „da bodo sedaj tudi drugi na vrsto prišli, in da hoče on sam s svojimi škarjami enemu trebuh razparati. Da bi bil pa proti Nj. Veličanstvu našemu cesarju, kterega osobno spoštuje in ljubi, kedaj kaj slabega mislil, še manj pa izgovoril, na to pa še misliti ni! Protij anarhistom sem bil vedno in bom vedno to stranko pobijal po mogočnosti. Gledé narodnosti pripada Železnikar zmerno-narodni stranki (!!) in je tudi odločno nasproten rusoljubni narodni stranki v Ljubljani, ktera ga je tudi ob kandidaturi v mestni odbor pripravila. Bil je tudi ud pevskega društva, s kterim se je vdeležil cesarske slavnosti, pri kateri je tudi pel. Bil je prav blizo cesarja, za kterega mu je prav gorko srce utripalo; tako ne čuti noben anarhist. (Dalje prih.)

Telegram.

Dunaj, 13. decembra. Železnični odbor razpravljaj je včeraj Neuwirthov predlog o železnici Šent-Polit—Tuln—Dunaj. Trgovinski minister zavračal in pobijal je Neuwirthovo očitjanje, da ta železnica ni lokalna železnica ter je opravičeval s Czeditikom vred, da se je dala koncesija Länderbanki, kar se je zgodilo na stališči postave o lokalnih železnicah, da se s tem opomore ljudskim potrebam, kakor tudi državi sami gledé finančnega položaja na pomoč pride. Herbst je predlagal, da naj se napravi še drugi tir po Franc Jožefovi železnici le na podlagi nalašč za to napravljene postave in naj vlada dobro prevdari, če bi ji ne kazalo bolje drugi tir v lastni režiji napraviti. Deyen je predlagal prehod na dnevni red gledé Neuwirthovega predloga odobravajoč Herbstov načrt.

Zahvala.

Milostivi gospod knez in škof dr. Jakob Missia je blagovolil izročiti mi pet sto goldinarjev za Ljubljanske uboge.

V imé ubozih se usojam javno izrekati najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo za velikodušno to darilo.

V Ljubljani, 13. dan decembra 1884.

Grasselt, župan.

Za božična darila priporočajo se še najbolj „Hellerjeva svirala“, kterih smo že na tem mestu večkrat omenjali in jih tudi sami za prav prillična spoznali. Ne le, da so bila ta svirala odlikovana že po vseh razstavah, najposlednjič pa 1881 v Melbournu in 1883 v Zürichu, letos v Nizzi in Kremssu, kjer so dobila zlato medaljo, temveč to, da se za božične praznike skoraj ne dobi darila, ki bi tako ugajalo za vse stanove, kakor ravno sviralo. Kako drugo darilo žali dostikrat obdarovanega, tako n. pr. je jako neumestno darovati komu kos mčila: češ, „umij se, umazane umazani“, ali pa stekleničico parfuma: „smrdiš, naškropi se!“ Sviralo nikogar ne žali, pač pak vsakega srčno razveseli. In res v tožnih urah življenja posebno za gospode duhovne ne vemo lepšega razvedrila, kakor milodoneče sviralo na mizi, ki nam krajša žalostne dneve življenja. Pa ne le za te, tudi za gostilnice se tako sviralo priporoča, in na Švicarskem, kakor nam Heller piše, se je neki število gostov po takih gostilnah podvojilo, kjer so imeli nastavljena svirala, ki so goste s svojimi melodijami kratkočasila. Svirala imajo vse najnovejše glasbene komade iz opere, operete in plesne godbe; pa tudi narodne pesmi najbolj priljubljenih narodnih skladateljev Vam svirajo.

To zimo, pravi Heller, da bode daroval zopet celo stotino najlepših sviral, ki so svojih 20.000 frankov kakor en krajcar vredni, svojim kupovalcem; on namreč določi vsako leto nekaj sviral za loterijo, pri kterih na vsakih 25 frankov odpade en listek, ki zadene. Tako je lahko mogoče, da že kupec čisto majhnega sviralčka zadene veliko krasno sviralo. Čenilnike Hellerjeva tovarna zastoj pošilja in pravi, da je najbolje tudi še tako majhine naročnine naravnost v Bernu (Švica) pri Hellerji naročiti, kajti le tako je mogoče prava njegova svirala dobiti. Dalje naj se tudi gleda na firmo (J. H. Heller) ktero ima vsako sviralo; Heller je liferant sviral skoraj za vse cesarske in kraljeve dvore.

Tuji.

11. decembra.

Pri **Maliči**: Boeh, trgovec, z Dunaja. — Janez Hamak, hranilnični uradnik, s soprogo, iz Grada. — Julij Steber, trg. pot., iz Trsta. — F. Pacehiaffon, trg. pot., iz Celja. — Schink, s soprogo, iz Zagorja.

Pri **Stona**: Janez Luka, trgovec, z Dunaja. — Miroslav Edelman, trg. pot., iz Maribora. — Hiseh, e. k. nadporočnik, iz Trsta.

Pri **Tavčarji**: Jurij Rauscher, trgovec, z Dunaja. — Vitez Friedrich, e. k. polkovnik, iz Grada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Gostiša, e. k. rud. uradnik, z družino, iz Idrije.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. decembra.

Papirna renta po 100 gl.	81 gl. 95 kr.
Sreberna „	83 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	860 „
Kreditne akcije	297 „ 80 „
London	123 „ 35 „
Srebro	— „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoški napoleond.	9 „ 76 „
Nemške marke	60 „ 20 „

Dr. Ludovik Filipič

naznanja, da je 12. decembra t. l. odprl svojo

odvetniško pisarno

v Celji, (1)

Gospodske ulice (Herrengasse) hiš. št. 10
v I. nadstropji.

Tesarje

za izdelovanje železniških pragov (Schweller),
vsprejme takoj **Franjo Koch, Kolo-**
dvorske ulice št. 30. (3)

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju,
na kterih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi
sv. maši z mašnikom opravljajo.
100 podobice veljá 3 gl.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani
je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogosloveem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika)
stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti,
brevijar, sv. maša) veljá 95 kr., po pošti
1 gl. 5 kr.

Dva zvezka še izideta.

Čitalnična Restavracija v Ljubljani.

Udano podpisani slav. p. n. občinstvu uljudno na-
znanja, da je začel točiti izvrstno

staro rumeno vino

graščaka g. K. Rudež-a in izvrstno

Puntigamsko salonsko pivo

à la Pilsen.

Za obilen obisk se toplo priporoča

(4) **Ivan Cesarić** restavrant.

Izvrsten med

(5)

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.),
škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi
plači pri

Oroslavu Dolencu,
svečarji v Ljubljani.

Dobiva se tudi med v satovji.

Ob enem priporočam visokočastiti duhov-
ščini svojo

zalogo pravih garantiranih

voščeniš sveč.

50

krasnih ameriškanih divanov

na prodaj in sicer komad po

25 gl. 50 kr., 27 gl. in 28 gl. 75 kr.

Ti divani preoblečeni so z najboljim sedaj
modernim jute-blagom in bogato okrašeni z temno-
rudečim, tiskanim žametom. Delo je solidno, kar v
zvezi z elegantno vnanostjo divana gotovo zasluži,
da ni hiše brez takega divana. Cena je nižja nego
navadnim divanom, tako da je vsakemu mogoče, omi-
sliti si to krasno pohištveno orodje. Najbolj navadna
dolgot teh divanov, (z predalom ali brez njega) je
140 cm., širokost pa 72 cm. Na zahtevanje izdelujem
tudi večje, kterim je cena primeroma večja. Izgotov-
ljene divane imam v svojem stanovanji na ogled. Na-
ročniki z dežele naj pri naročevanju naznanijo, kakih
barv blago žele, kakor tudi, ktera naj najbolj prevlada.
Sicer pa resnim kupcem na zahtevanje pošljem vzorce
franco, kakor tudi podobo divana.

Ker so gornje cene tako nizke, umejo se
iste le če se plača naprej ali na povzetje.

Anton Obreza, tapecirar,

ključarske ulice št. 3 (pod mestnim trgom)

v Ljubljani. (3)

Priporoča se tudi za izdelovanje vseh drugih, v
njegovo stroko spadajočih del.

!!! Cenó !!!